

Brot úr lögmannsrøðuni:

Føroyar verða best vardar við alheimsreglum

--- segði lögmaður í røðu síni á Ólavsøku. ---

Hesar reglur megu verða so háttáðar, at strandalondini eiga avgerandi fyrimun á egnum sjógvi, helt lögmaður fram

Tær mest krevjandi samráðingarnar eru tær, sum byrjaðu í Edinburgh seinast í apríl 1973, og sum nú halda fram millum Bretland, Tyskland, Frakland, Noreg, Póland og Belgia øðrumegin og Føroyar - Danmark hinumegin.

Frá føroyskari síðu verður miðað imóti eini fyrilissloyn, sum

- 1) gevur okkum munandi størri part av tí, sum veiðast kann við Føroyar, enn vit veiða nú.
- 2) avmarkar fremmanda trolveiðu í Føroyaøkinum ógvuliga nógv.
- 3) gevur línuskipum okkara beiri arbeiðsvilkor og størri pláss at arbeiða á.
- 4) friðar tey óki, serligan týðning hava fyrri okkum, tann partin av árinum, hetta er virðismiklast og
- 5) forðar fyrri at fremmand veiða kann ókiast, uttan so at

sær. Óki verða opnað og stongd ávisar tíðir sýttir og longri út frá verandi grundlinjum. Skipastøddir verða avmarkaðar og loyvin fyrri ymsar veiðuhættir ymsk.

Undir øllum má leggja víðurkenning av føroyskum framhjárett.

Skal ikki dylja, at tað er komið stutt áleiðis við hesum samráðingum, og at stríðið hevur gingið. Útlitið er tí ikki hitið besta. Men í hesum talvi — sum í øðrum — eru mangir leikir og heppnast ikki nú, mugu aðrir roynast, og teir eru enn — tá ein hugsar seg væl um — nakrir.

Ein teirra, tó ikki tann, ið fyrst liggur fyrri, eitur útflyting fiskimarksins.

Tá sagt verður, at hesin ikki liggur fremstur, er tað tí, eg framvegis haldi, at tann loysn, vit hava brúk fyrri, er hon, sum

liga einvíst at samtykkja útflyting fiskimarksins.

Tað er framvegis meting landsstýrisins, at eitt lítið land sum Føroyar eru best vardar av alheimsreglum, og tær mugu verða so háttáðar, at strandlondini eiga avgerandi fyrimun á egnum landgrunni, samstundis sum lond, ið beri fva av fiskiskapi, kunnu varðveita fjárfiskiskap sín mong — mong ár enn.

Stríðið stendur tí ikki um útflyting ella ikki útflyting, men um at nýta tíðina, sum verður at ganga, aðrenn havrættarstevnan møguliga fær skipað nýggj rættarviðurskipti á havinum, á ein slíkan hátt, at hesi sjónarmið um serligan tørv sleppa fram, at menn og lond hava hoyrt tey so ofta og so manga staðni, at pláss verður fyrri teim í rættarskipanini.

Mangur sigur, at úrslitið hóast alt verður útflyting yvir ein kamb. Og satt er, at nógv talar í lotuni fyrri, at so verður.

Men gerst heita loysnin, so hava Føroyar tapt, tapt og mist alt tað, sum ikki er møguligt at vinna aftur á okkara egna leið.

hendurnar á donum at seta í verk?

Teir gomlu søgdu:

»Stórt mót í ongari makt kemur mongum í forakt.«

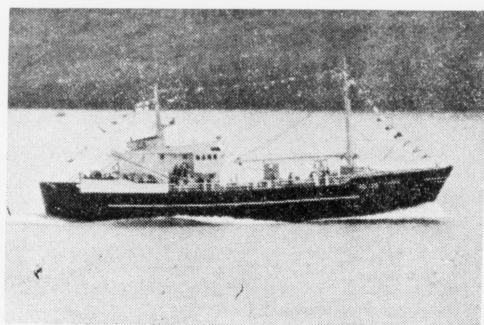
Hugs, hetta verður sagt um okkum, velja vit idag at leypa

Flyta vit einvíst út — uttan at royna aðra loysn — má øðrum londum standa greitt, at vit meta hetta vera einastu og røttu leiðina at ganga. Tey kunnu tá við beiri samvitsku steingja viðkaðu veiðiki síni fyrri fjárfiskiflota okkara.

Vit hava tá slept møguleikanum fyrri at virka fyrri teirri differentieraðu — margfaldu loysnin og hava tá — burtursæð frá einum møguligum samarbeiði við norðanland og Grønland — nerum beiri føroyaleiðirnar sum berandi støði undir øllum føroyskum búskapi.

Vit hava tá:

- 1) Bundið okkum til eitt av markað veiðuoki, sum vala gevur pláss til tey fiskiskip, koma skulu í staðin fyrri fjárfiskiskipini.

Verða kraftblokkaskipini ríkin av Hetlandsleiðini?

um tað langa, drúgva og ótakk sama samráðingarárbeiðið. Ja, haldi sjálvar, tað kann sigast av røttum, um vit treða hin letta vegin, sum er ein ting-

- 2) Óki vandan fyrri at fiskivinnan fær aftursig, tí hon gerst eintáttað viðvíkjandi veiðuhættum (allir hættilir hósa ikki eins væl til hetta veiðuoki).
- 3) Bundið okkum til eina veiðunøgd, sum vit í lotuni meta liggur millum 100.000 og 120.000 tons av vanligum fiskasløgum.
- 4) Bundið expansionsmøguleikarnar til hægri prísir, hægri effektivitet og lítið roynda veiðu sum svartkjafra- og langakporlsveiðu.
- 5) Troðkað flota okkara inn á eitt óki, sum er ógvuliga merkt av streymi, skiftandi veðurlikindum og broytingum í fiskastovnum.

Hetta grundarlag er eftir landsstýrisins meting viðbrekið. Væl nýtist ikki at ganga so illa at knivskorið verður fyrri fjárfiskiskap, men útflytingar yvirhøvur fara so undir øllum umstøðum at geva okkum ómetaligar trupulleikar.

Samráðingarnar taka sum nevnt ongan møguleika fyrri at flyta út burtur, men kunnu kanska geva fyrilissloyn, meðan útflyting valla gevur nakra loysn beint nú og seinni valla meir enn ta loysn, sum fær alheimsviðurkenning. Vit hava illa ráð at biða eftir henni, og vildi tí fyrilissloynin dugna okkum imeðan.

Felagsmarknaðurin varð í síni tíð, tá farast skuldi undir samráðingarnar, nærum myndar sum eitt forniskt fyrirbrigi, ein skuldi vara seg fyrri at koma í samband við, tí komu vit fyrri at fáa boðið óminnisdrykkjin og

Samráðingaleiðin er besta leiðin.

uttanfyristandandi lond, sum ikki fyrr hava veitt undir Føroyum, bróta seg inn í sáttmálan.

Til tess at rokka hesum hevur verið arbeiði við mongum uppskotum, og eru mngar loysnir samantegjaðar.

Nevnast kann, at loysnin kann koma at vera — um nokur fæst — at kvotaskipan verður innførd bæði fyrri samlaða veiðu og fyrri fiskasløg hvørt

gevu okkum tey veiðurettindi okkum tey veiðurettindi okkum tørv, men samstundis gevur minsta møguleikan at gera móttítt vend imóti okkum. Og endaliga hon, sum verður hon sett í verk t.d. í Heilandi, tó gevur okkum møguleika fyrri framvegis at veiða har munandi part av tí, vit nú veiða.

Havi fyrr sagt, at tá allir møguleikar eru royndir við samráðingum, er hin lættasti og mest fantasileysi eftir, nevni-

um, og tað eru stórar nøgdir, um tað vit vinna, kann fáa nógv so stórt virði.

Skorða vit einvíst á fyrri í lotuni at fremja hin lættasta leikin, hvat verður so av hinum spurningunum, sum eftir eru, at fáa aðrar at góðtaka eitt viðarj mark, at fáa vart eitt viðarj mark.

Kunnu vit vera so inkonsekvntir í hesum máli, at vit sum rettir føroyingar gera eina samtykt og síðan lata upp í

samtykt og síðan keta seg at biða eftir alheimsloysnum.

Hví eru Føroyar í eini serisøðu? Hví hóskar loysnin við einvisari útflyting ikki Føroyum so væl sum ein meira fjølláttað loysn?

Føroyar eru í hesum máli í stríði við seg sjálvar, her er ikki hugsað um, at politisku flokkarnir eru ósamdir um leiðirnar at ganga, men um, at áhugamálini hjá fjárfiskimongum og heimavinnuni eru heilt ymsk.